

CANVI CLIMÀTIC O GESTIÓ DESINTEGRADA?

*Analitzant les conseqüències de les accions
humanes en un ecosistema costaner*

*Malgrat de Mar, 28 de Febrer de 2018
Enric Sagristà*

e.sagrista@ceab.csic.es

[@EnricSagrista](https://twitter.com/EnricSagrista)

CENTRE D'ESTUDIS AVANÇATS DE BLANES

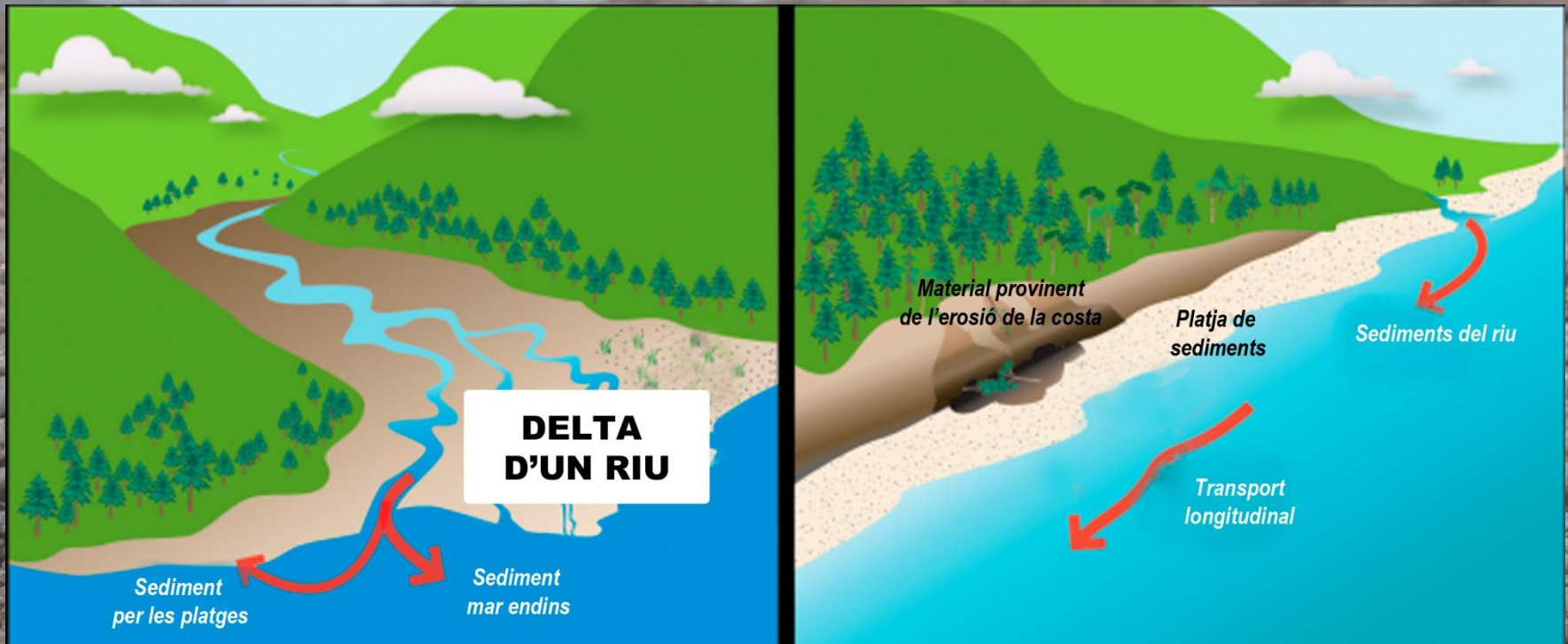
CSIC

CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS

A photograph of a beach. The foreground is filled with small, smooth, multi-colored pebbles in shades of tan, grey, and white. In the middle ground, white waves are breaking onto the shore. In the background, two people are visible: one is running along the water's edge, and another is standing further back. The sky is a clear, deep blue.

1) COM ES FORMA UNA PLATJA?

LA RELACIÓ RIU - PLATJA

A photograph of a beach with a pebbly foreground and children playing in the water in the background. The text '2) CAUSES DE L'EROSIÓ COSTANERA' is overlaid on the image.

2) CAUSES DE L'EROSIÓ COSTANERA

D'ON PROVÉ L'EROSIÓ COSTANERA?

D'ON PROVÉ L'EROSIÓ COSTANERA?

A photograph of a beach with a pebbly foreground. In the background, a person is walking along the water's edge. The sky is blue and the water is a deep blue-green. The overall scene is bright and clear.

Taxa d'erosió mitjana costa catalana → 120cm/any

D'ON PROVÉ L'EROSIÓ COSTANERA?

Taxa d'erosió mitjana costa catalana → 120cm/any

Taxa d'erosió lligada al canvi climàtic (pujada nivell mar,...) → 20cm/any

D'ON PROVÉ L'EROSIÓ COSTANERA?

Taxa d'erosió mitjana costa catalana → 120cm/any

Taxa d'erosió lligada al canvi climàtic (pujada nivell mar,...) → 20cm/any

D'on provenen els 100cm/any restants???

D'ON PROVÉ L'EROSIÓ COSTANERA?

Taxa d'erosió mitjana costa catalana → 120cm/any

Taxa d'erosió lligada al canvi climàtic (pujada nivell mar,...) → 20cm/any

D'on provenen els 100cm/any restants???

GESTIÓ DESINTEGRADA!!!

A photograph of a beach with a foreground of small, multi-colored pebbles. In the background, two people are walking along the shoreline near the water's edge. The text '3) L'EXEMPLE DEL DELTA DE LA TORDERA' is overlaid in white, bold, italicized font across the middle of the image.

3) L'EXEMPLE DEL DELTA DE LA TORDERA

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

1956-1977

1977-1986

1986-2000

2000-2006

1956-2006

 Accreió
 Erosió

- Establir períodes segons el comportament
- Taxes d'erosió/acreació
- Correlacionar amb actuacions antròpiques
- Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

■ Accreció
■ Erosió

-Taxes d'erosió/acreació
-Correlacionar amb actuacions antròpiques
-Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

- Acreció
- Erosió

- Taxes d'erosió/acreció
- Correlacionar amb actuacions antròpiques
- Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

1956-1977

1977-1986

1986-2000

DELTA PROGRADANT

2000-2006

1956-2006

Acreció
Erosió

- Establir períodes segons el comportament
- Taxes d'erosió/acreció
- Correlacionar amb actuacions antròpiques
- Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

1956-1977

DELTA REGRESSIU

1977-1986

1986-2000

2000-2006

1956-2006

Acreció
Erosió

- Establir períodes segons el comportament
- Taxes d'erosió/acreció
- Correlacionar amb actuacions antròpiques
- Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

Acreció
Erosió

-Taxes d'erosió/acreció
-Correlacionar amb actuacions antròpiques
-Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

Acreció
Erosió

-Taxes d'erosió/acreció
-Correlacionar amb actuacions antròpiques
-Escenaris futurs

MAPES D'EROSIÓ/ACRECIÓ

1956-1977

1977-1986

1986-2000

QUÈ HA VARIAT?

2000-2006

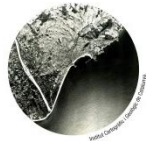

1956-2006

 Acreció
 Erosió

- Establir períodes segons el comportament
- Taxes d'erosió/acreció
- Correlacionar amb actuacions antròpiques
- Escenaris futurs

ACTUACIONS ANTRÒPIQUES

Construcció del port de Blanes
1945 - 1946

Extracció de graves del llit del riu
1960 - 1980

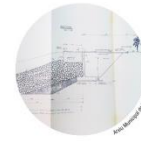
Ampliació del port de Blanes
1977 - 1986

Regeneració artificial de la platja de Blanes centre
1985

Canalització del tram baix de la Tordera
1980 - 1990

Reconstrucció i ampliació del passeig marítim de s'Abanell
1987

Construcció d'esculleres a la zona de desembocadura
2001

Infraestructures relacionades amb la dessalinitzadora
2001

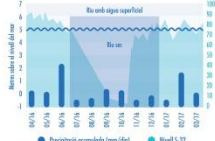
1942
Construcció de motes als marges del riu

1950 - 1960
Construcció d'espigons a la platja Blanes centre

1963
Construcció de pous per a l'abastament d'aigua

1982
Construcció del passeig marítim

1983 - 1986
Canalització de la riera de la Vall de Burg

1986
Regeneració de la platja de s'Abanell

1990 - 1995
Extraccions de sorra de la Punta de la Tordera

Algunes actuacions on intervé el pla de sanejament de la punta de la Tordera, com l'extracció de sorra, amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'aigua i evitar l'erosió. Una de les actuacions de sanejament de la punta final de la desembocadura del Tordera és la platja controlada de Blanes, on s'ha construït un sistema de sanejament amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'aigua i evitar l'erosió. (Informació procedent de la Direcció General de Recursos Hídrics de Blanes).
Data: 10 de setembre de 2014

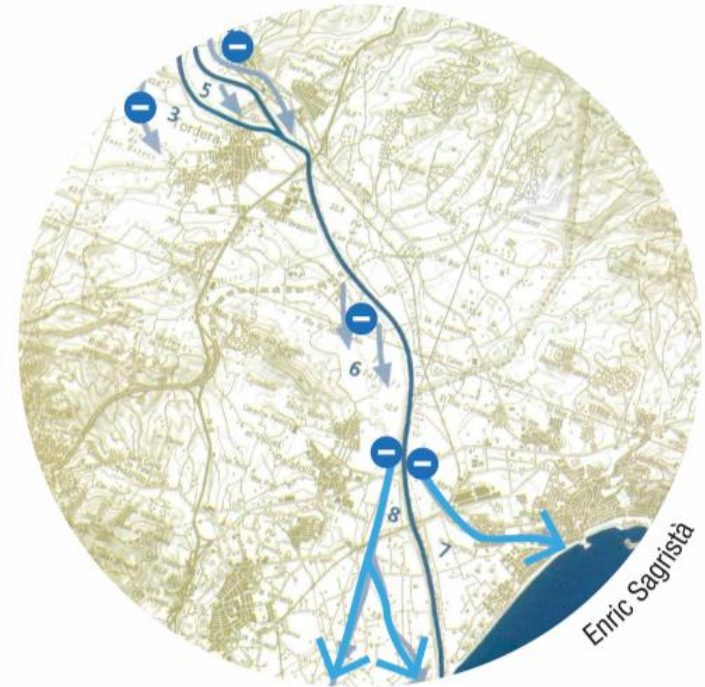
1994
Dragat submergit del fons deltaic

ACTUACIONS ANTRÒPIQUES

1942

**Construcció de motes
als marges del riu**

**Canalització del tram baix
de la Tordera
1980 - 1990**

ACTUACIONS ANTRÒPIQUES

Silvano Bautista Ibarias

Extracció de graves del llit del riu 1960 - 1980

Construcció del port de Blanes 1945 - 1946

Extracció de graves del llit del riu 1960 - 1980

1942 Construcció de motes als marges del riu

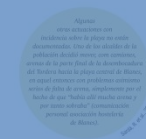
1950 - 1960 Construcció d'espigons a la platja Blanes centre

Construcció d'esculleres a la zona de desembocadura 2001

Infraestructures relacionades amb la dessalinitzadora 2001

1990 - 1995 Extraccions de sorra de la Punta de la Tordera

1994 Dragat submergi del fons deltaic

1940

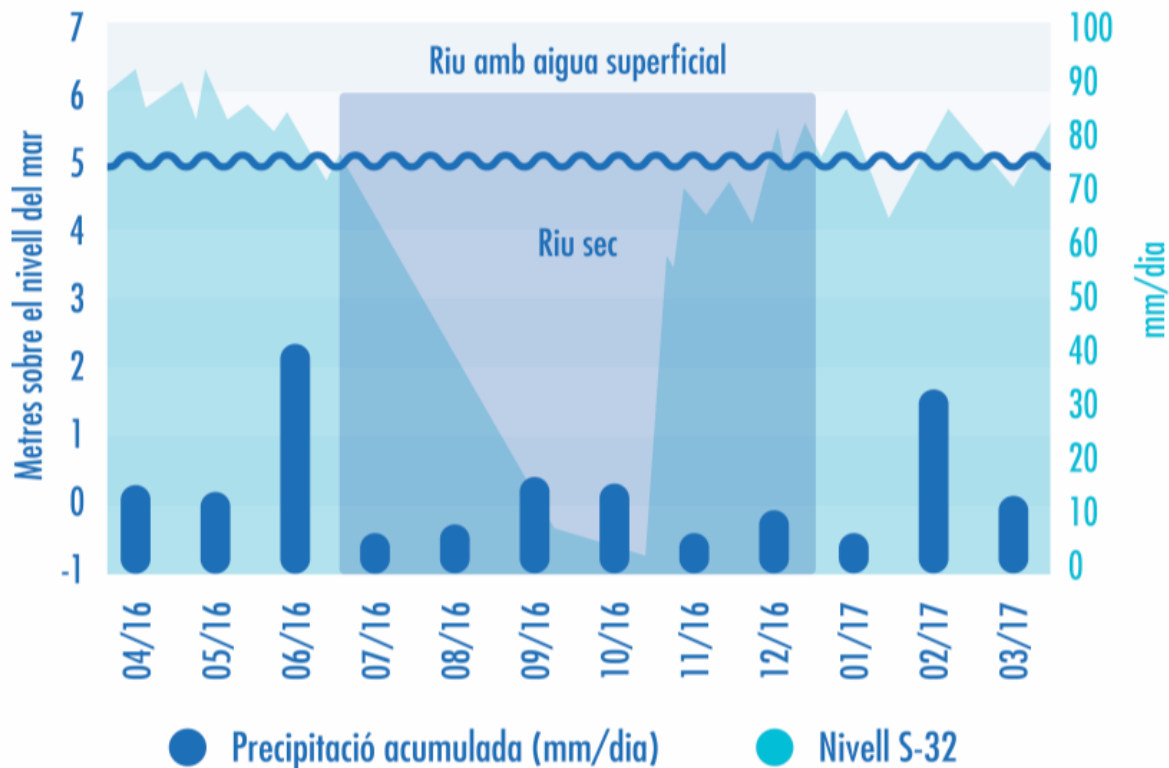
1950

2000

2006

ACTUACIONS ANTRÒPIQUES

1963 Construcció de pous per a l'abastament d'aigua

Construcció del port de Vilanes 1945 - 1946

1940

1942
Construcció de motes als marges del riu

Esculleres d'embocadura

Infraestructures relacionades amb la dessalinitzadora 2001

2000

2006

1995
Le sorra de la Tordera

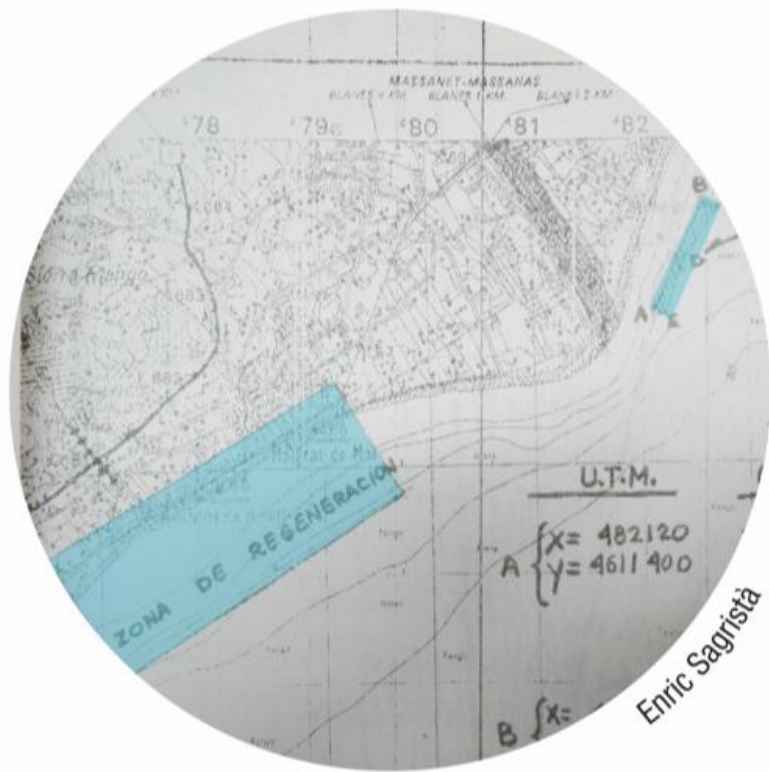

1994
Dragat submergi del fons deltaic

ACTUACIONS ANTRÒPIQUES

1994 Dragat submarí del fons deltaic

Construcció del port de Blanes 1945 - 1946

Extracció de graves del llit del riu 1960 - 1980

1940

1950

1942
Construcció de motes als marges del riu

1950 - 1960
Construcció d'espigons a la platja Blanes centre

Construcció d'esculleres a la zona de desembocadura 2001

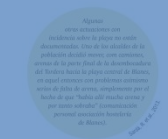
Infraestructures relacionades amb la dessalinitzadora 2001

1990

2000

2006

1990 - 1995
Extraccions de sorra de la Punta de la Tordera

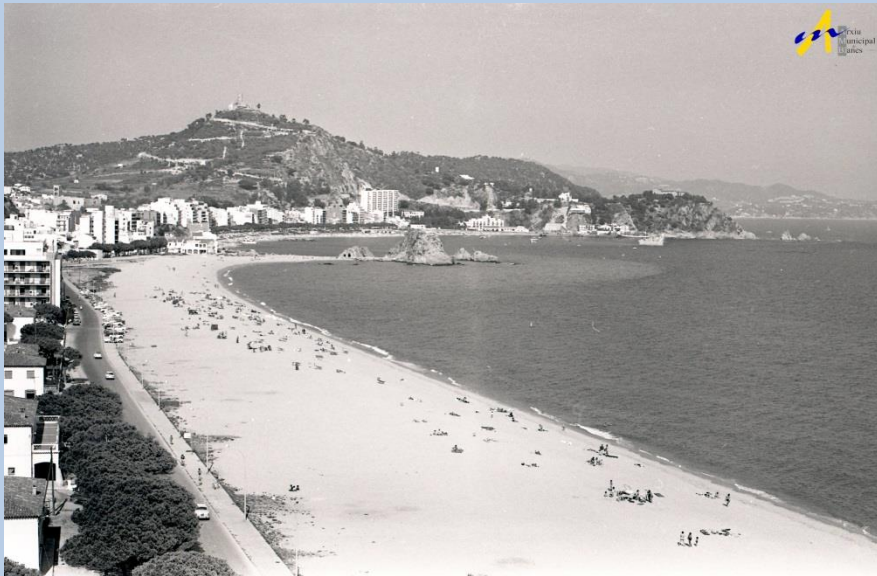

1994
Dragat submarí del fons deltaic

LA TRANSFORMACIÓ DEL USOS DEL SÓL EN IMATGES

1956-2014

Anys 40 → Panoràmica de Blanes des de
Sant Joan a finals de la dècada dels
quaranta

Font: Salt (AMBL)

1930 → La desembocadura de la riera de la Vall de Burg

Font Salt (AMBL)

Fotografía: Enric Sagristà 2016

1970 → Els Pins de s'Abanell. Anys 70

Font: Rosa Maria Barnés i Esperança Ros (AMBL)

Quina conseqüència té en el transport de sediments cap a les platges?

Estructura del prodelta de la Tordera (costa del Maresme, NO Mediterráneo) a partir del análisis sísmico de alta resolución

Analysis to structure Tordera prodelta (Maresme coast, NW Mediterranean) by high resolution seismic profiles

J. Serra, X. Valois, D. Parra

Departamento de Estratigrafía, Paleontología y Geociencias Marinas. Grupo de Geología Marina. Universidad de Barcelona. jordi.serra@ub.edu, xeniavalois@ub.edu.

ABSTRACT

Tordera delta is fed by sediments from the granitic Catalan Coastal Range System giving a coarse grain and arkosic sedimentary facies. Sediment input to the coastal system was up to 200.000 m³/y as deduced from shelf Holocene relict bodies, presently is less than 50.000 m³/y. The fluvial regime is pluvio-torrential, with two or three annual avenues. Only higher avenues and dominant drift to the SW nourished delta front system and Maresme coastal sedimentary cell wich extends 60 Km up to Barcelona. Continuous presence of sand along this coast result on high reflective beaches. Present Tordera delta had built up from the maximum transgressive sea level; some delta relict bodies were constructed during last sea level rise controlled by previous morphology and river dynamics from the lowstand level (Blanes Canyon head at -110m). At least two intermediate relict deltas can be distinguished from present morphology and are described for the first time by seismic profiles (Uniboom). Modern delta system has prograded and overpass previous relict deltas increasing its base level up to -60 m. Recently a sand spit has developed from delta mouth to the south, fedded with the main volume of Tordera run off. High resolution seismic profiles (Uniboom) of the prodelta zone show internal structure of the previous deduced delta bodies. Foresets of prograding delta bodies of three different units have been deduced and correlated with eustatic curve.

Key words: Tordera relict deltas, Holocene Sea-Level Rise, Seismic stratigraphy.

Geogaceta, 41 (2007), 211-213
ISSN: 0213683X

Quina conseqüència té en el transport de sediments cap a les platges?

Estructura del prodelta de la Tordera (costa del Maresme, NO Mediterráneo) a partir del análisis sísmico de alta resolución

Analysis to structure Tordera prodelta (Maresme coast, NW Mediterranean) by high resolution seismic profiles

J. Serra, X. Valois, D. Parra

Departamento de Estratigrafía, Paleontología y Geociencias Marinas. Grupo de Geología Marina. Universidad de Barcelona. jordi.serra@ub.edu, xeniavalois@ub.edu.

TRANSPORT HISTÒRIC → 200.000 m³/any

Tordera delta is feeded by sediments from the granitic Catalan Coastal Range system giving a coarse grain and arkosic sedimentary facies. Sediment input to the coastal system was up to 200.000 m³/y as deduced from shelf Holocene relict bodies, presently is less than 50.000 m³/y. The fluvial regime is pluvio-torrential, with two or three annual avenues. Only higher avenues and dominant drift to the SW nourished delta front system and Maresme coastal sedimentary cell wich extends 60 Km up to Barcelona. Continuous presence of sand along this coast result on high reflective beaches. Present Tordera delta had built up from the maximum transgressive sea level; some delta relict bodies were constructed during last sea level rise controlled by previous morphology and river dynamics from the lowstand level (Blanes Canyon head at -110m). At least two intermediate relict deltas can be distinguished from present morphology and are described for the first time by seismic profiles (Uniboom). Modern delta system has prograded and overpass previous relict deltas increasing its base level up to -60 m. Recently a sand spit has developed from delta mouth to the south, feeded with the main volume of Tordera run off. High resolution seismic profiles (Uniboom) of the prodelta zone show internal structure of the previous deduced delta bodies. Foresets of prograding delta bodies of three different units have been deduced and correlated with eustatic curve.

Key words: Tordera relict deltas, Holocene Sea-Level Rise, Seismic stratigraphy.

Geogaceta, 41 (2007), 211-213
ISSN: 0213683X

Quina conseqüència té en el transport de sediments cap a les platges?

Estructura del prodelta de la Tordera (costa del Maresme, NO Mediterráneo) a partir del análisis sísmico de alta resolución

Analysis to structure Tordera prodelta (Maresme coast, NW Mediterranean) by high resolution seismic profiles

J. Serra, X. Valois, D. Parra

Departamento de Estratigrafía, Paleontología y Geociencias Marinas. Grupo de Geología Marina. Universidad de Barcelona. jordi.serra@ub.edu, xeniavalois@ub.edu.

TRANSPORT HISTÒRIC → 200.000 m³/any

Tordera delta is feeded by sediments from the granitic Catalan Coastal Range system giving a coarse grain and arkosic sedimentary facies. Sediment input to the coastal system was up to 200.000 m³/y as deduced from shelf Holocene relict bodies, presently is less than 10.000 m³/y. The fluvial regime is pluvio-torrential, with two or three annual avenues. Only higher and dominant drift to the SW nourished delta front system and Maresme coastal sedimentary complex extends 60 Km up to Barcelona. Continuous presence of sand along this coast result on high beach reaches. Present Tordera delta had built up from the maximum transgressive sea level; some delta relict bodies were constructed during last sea level rise controlled by previous morphology and river dynamics from the lowstand level (Blanes Canyon head at –

TRANSPORT ESTIMAT 1960-2000 → 20.000-40.000 m³/any

delta mouth to the south, feeded with the main volume of Tordera run off. High resolution seismic profiles (Uniboom) of the prodelta zone show internal structure of the previous deduced delta bodies. Foresets of prograding delta bodies of three different units have been deduced and correlated with eustatic curve.

Key words: Tordera relict deltas, Holocene Sea-Level Rise, Seismic stratigraphy.

Geogaceta, 41 (2007), 211-213
ISSN: 0213683X

A photograph of a beach. The foreground is filled with small, smooth, multi-colored pebbles in shades of grey, white, and brown. In the middle ground, a sandy beach leads to the ocean. Two children are visible in the water; one is standing and looking towards the camera, while the other is further out. The water is a deep blue-green color with white foam from the waves. The overall scene is bright and sunny.

***3) EN QUINA SITUACIÓ ENS
TROBEM ARA?***

ACTUACIONS 2006-2016

● Zona càmpings de Malgrat de Mar

● Platja s'Abanell de Blanes

● Platja de Blanes centre

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Construcció escullera de protecció

Rita Suredà

Regeneració artificial (fase 2)

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Ampliació del Port de Blanes

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Construcció escullera al final del passeig

Enric Suredà

Retirada dels pous de la dessalinitzadora

Enric Suredà

Regeneració artificial: Ampliació de les esculleres de protecció

2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017

Regeneració artificial (fase 1)

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Regeneració artificial (fase 3)

Rita Suredà

Regeneració artificial: Ampliació de les esculleres de protecció

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Regeneració artificial

Enric Suredà

Emplaçament de dunes artificials a la platja

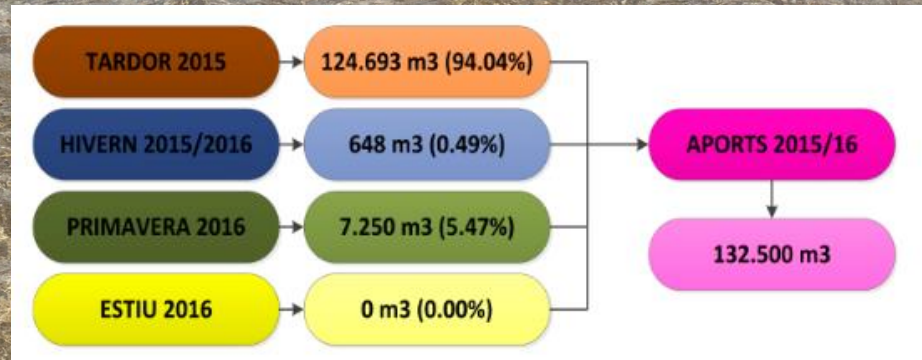

Enric Suredà

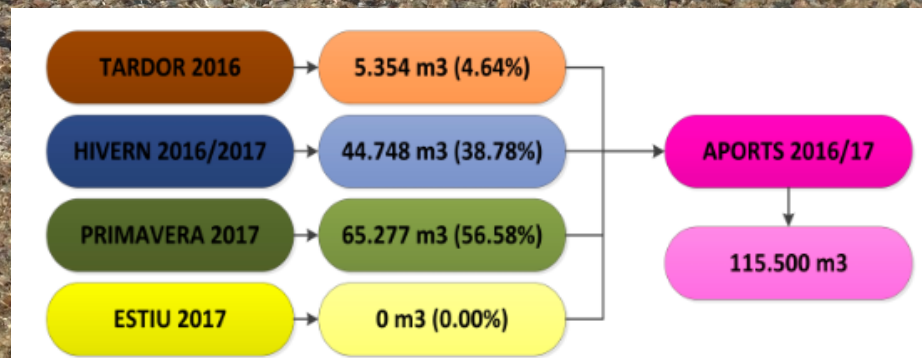

Quanta sorra arribar al mar procedent de la Tordera?

Any hidrològic 2015/16

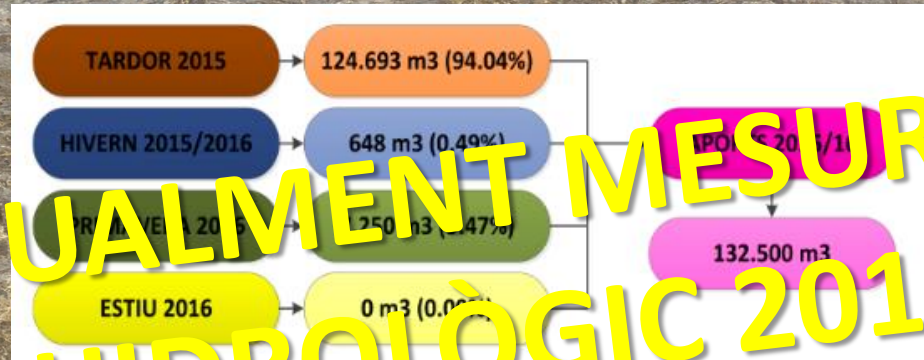

Any hidrològic 2016/17

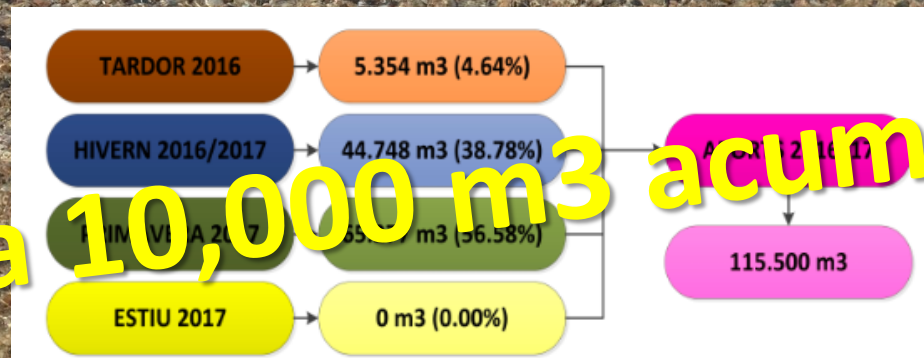

Quanta sorra arribar al mar procedent de la Tordera?

Any hidrològic 2015/16

Any hidrològic 2016/17

Hem recuperat l'ordre de magnitud dels aportats històrics?

Estructura del prodelta de la Tordera (costa del Maresme, NO Mediterráneo) a partir del análisis sísmico de alta resolución

Analysis to structure Tordera prodelta (Maresme coast, NW Mediterranean) by high resolution seismic profiles

J. Serra, X. Valois, D. Parra

Departamento de Estratigrafía, Paleontología y Geociencias Marinas. Grupo de Geología Marina. Universidad de Barcelona. jordi.serra@ub.edu, xeniavalois@ub.edu.

TRANSPORT HISTÒRIC → 200.000 m³/any

Tordera delta is feeded by sediments from the granitic Catalan Coastal Range system giving a coarse grain and arkosic sedimentary facies. Sediment input to the coastal system was up to 200.000 m³/y as deduced from shelf Holocene relict bodies, presently is less than 10.000 m³/y. The fluvial regime is pluvio-torrential, with two or three annual avenues. Only higher and dominant drift to the SW nourished delta front system and Maresme coastal sedimentary complex extends 60 Km up to Barcelona. Continuous presence of sand along this coast result on high beach reaches. Present Tordera delta had built up from the maximum transgressive sea level; some delta relict bodies were constructed during last sea level rise controlled by previous morphology and river dynamics from the lowstand level (Blanes Canyon head at –

TRANSPORT ESTIMAT 1960-2000 → 20.000-40.000 m³/any

delta mouth to the south, feeded with the main volume of Tordera run off. High resolution seismic profiles (Uniboom) of the prodelta zone show internal structure of the previous deduced delta bodies. Foresets of prograding delta bodies of three different units have been deduced and correlated with eustatic curve.

Key words: Tordera relict deltas, Holocene Sea-Level Rise, Seismic stratigraphy.

Geogaceta, 41 (2007), 211-213
ISSN: 0213683X

Hem recuperat l'ordre de magnitud dels aportats històrics?

Estructura del prodelta de la Tordera (costa del Maresme, NO Mediterráneo) a partir del análisis sísmico de alta resolución

Analysis to structure Tordera prodelta (Maresme coast, NW Mediterranean) by high resolution seismic profiles

J. Serra, X. Valois, D. Parra

Departamento de Estratigrafía, Paleontología y Geociencias Marinas. Grupo de Geología Marina. Universidad de Barcelona. jordi.serra@ub.edu, xeniavalois@ub.edu.

TRANSPORT HISTÒRIC → 200.000 m³/any

Tordera delta is feeded by sediments from the granitic Catalan Coastal Range system giving a coarse grain and arkosic sedimentary facies. Sediment input to the coastal system was up to 200.000 m³/y as deduced from shelf Holocene relict bodies, presently is less than 100.000 m³/y. The fluvial regime is pluvio-torrential, with two or three annual avenues. Only higher and dominant drift to the SW nourished delta front system and Maresme coastal sedimentary complex extends 60 Km up to Barcelona. Continuous presence of sand along this coast result on high beach reaches. Present Tordera delta had built up from the maximum transgressive sea level; some delta relict bodies were constructed during last sea level rise controlled by previous morphology and river dynamics from the lowstand level (Blanes Canyon head at –

TRANSPORT ESTIMAT 1960-2000 → 20.000-40.000 m³/any

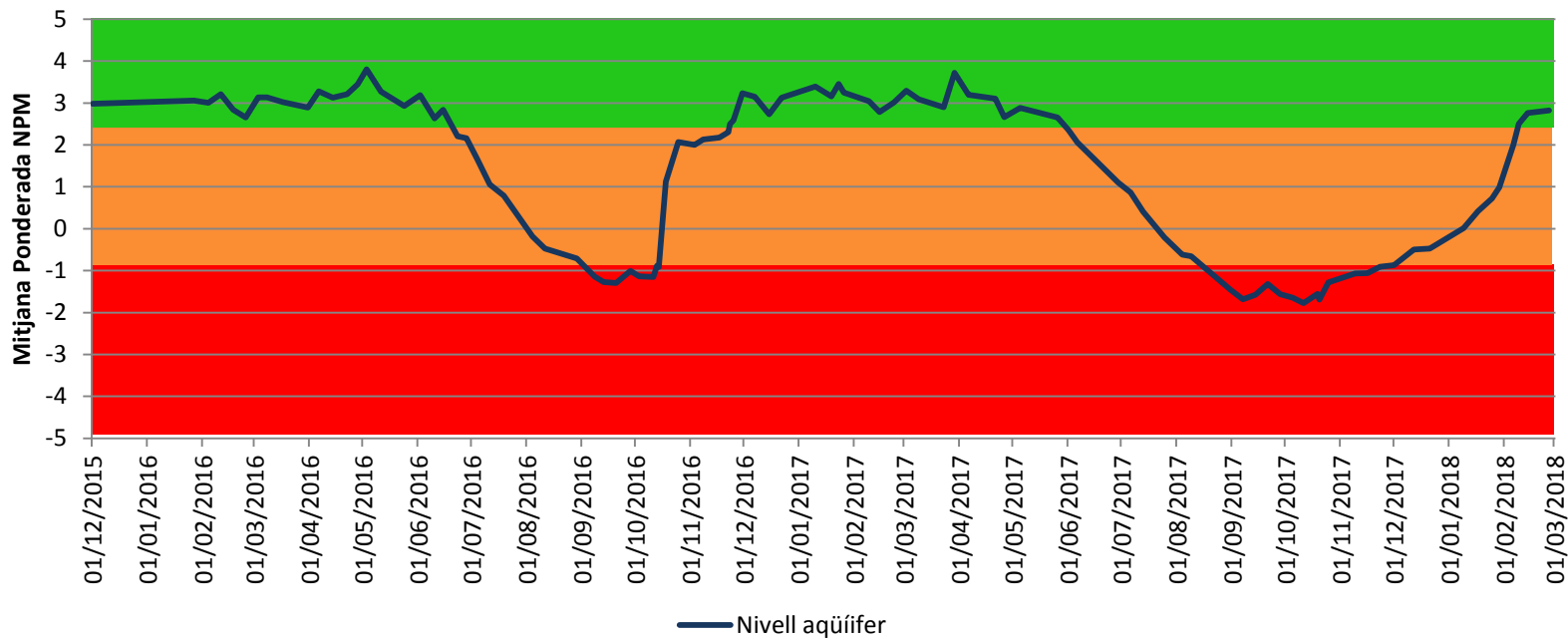
delta mouth to the south, feeded with the main volume of Tordera run off. High resolution seismic profiles (Uniboom) of the prodelta zone show internal structure of the previous deduced delta bodies. Foresets of prograding delta bodies of three different units have been deduced and correlated with eustatic curve.

Key words: Tordera relict deltas, Holocene Sea-Level, Seismic stratigraphy.

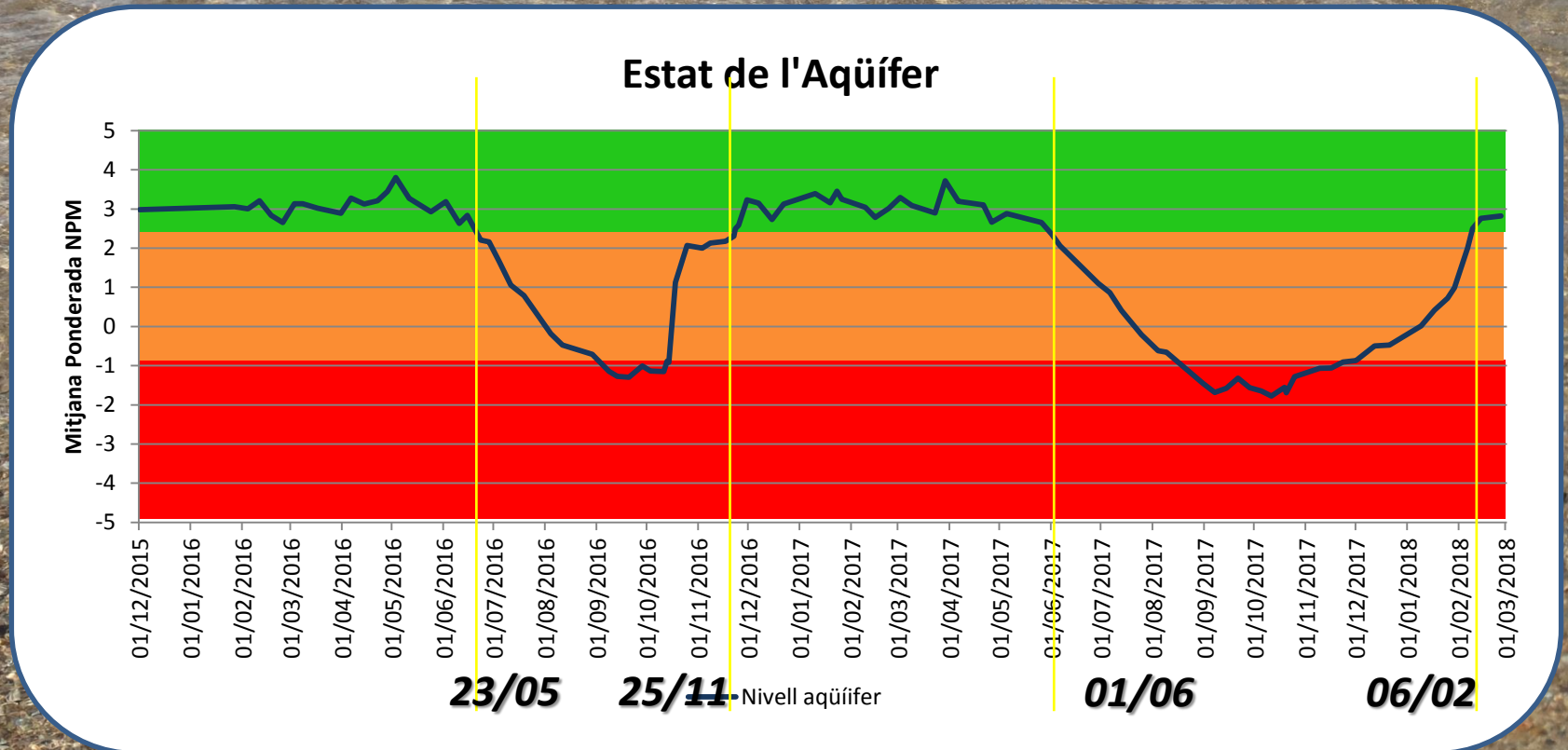
TRANSPORT ACTUAL → 100.000-130.000 m³/any

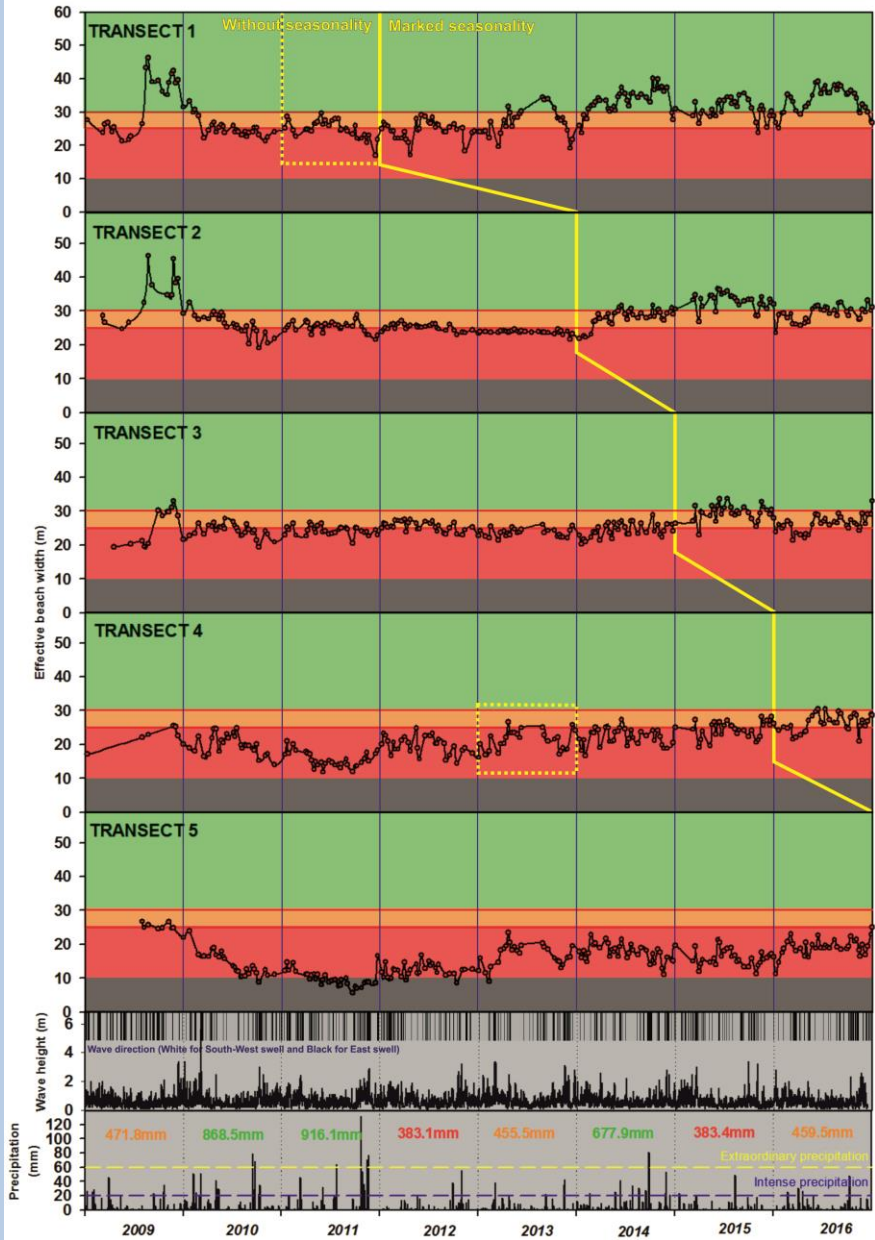
Quin paper juga l'aqüífer?

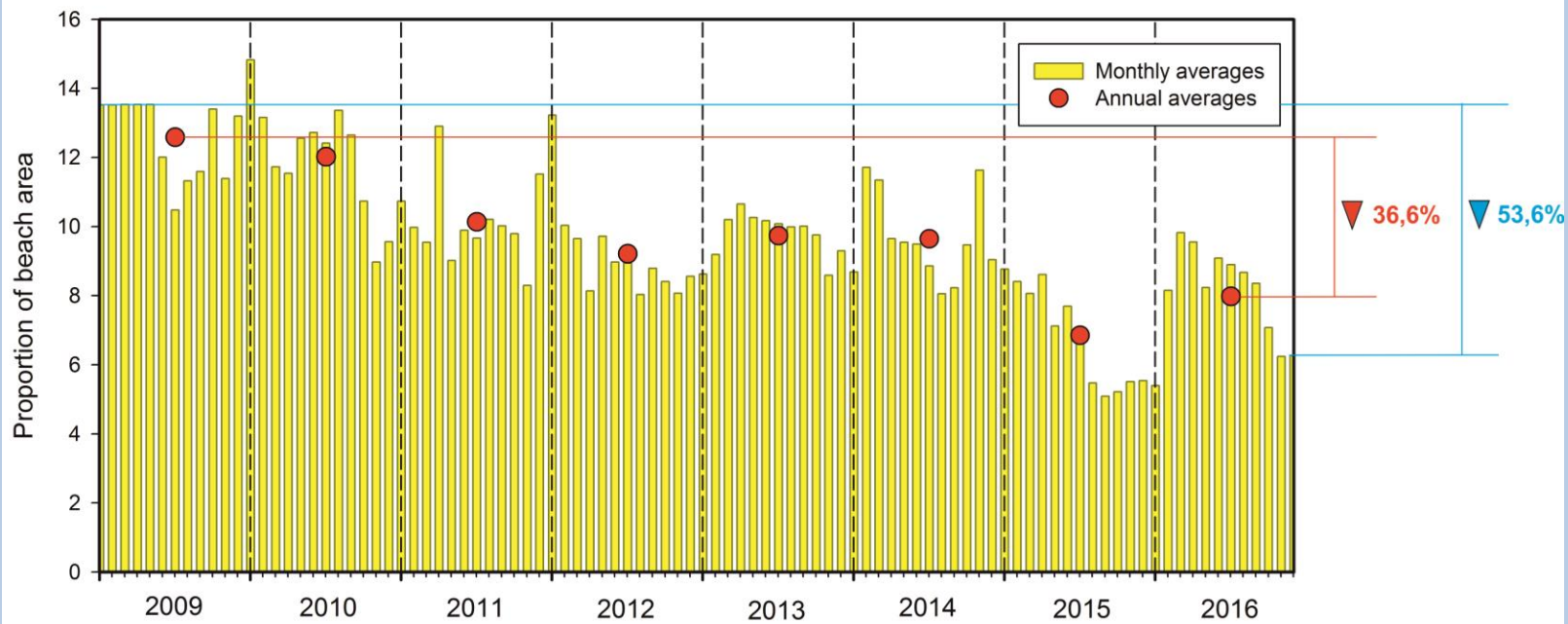
Estat de l'Aqüífer

Quin paper juga l'aqüífer?

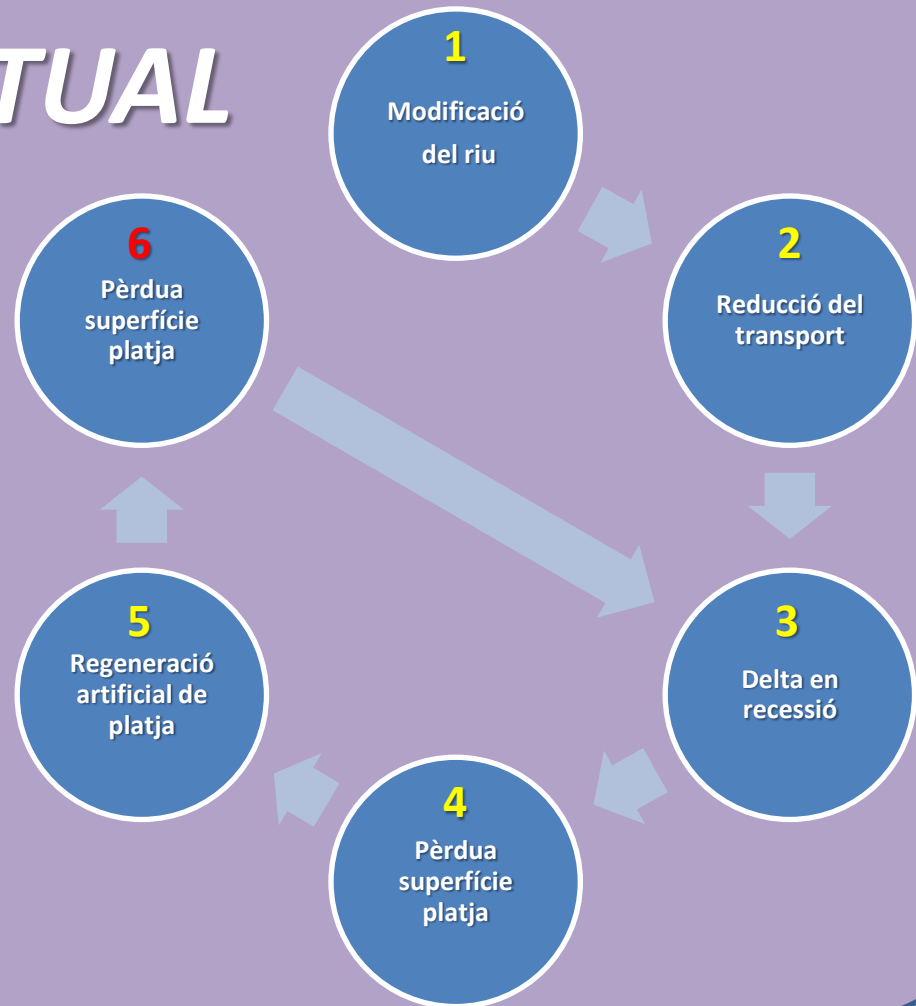

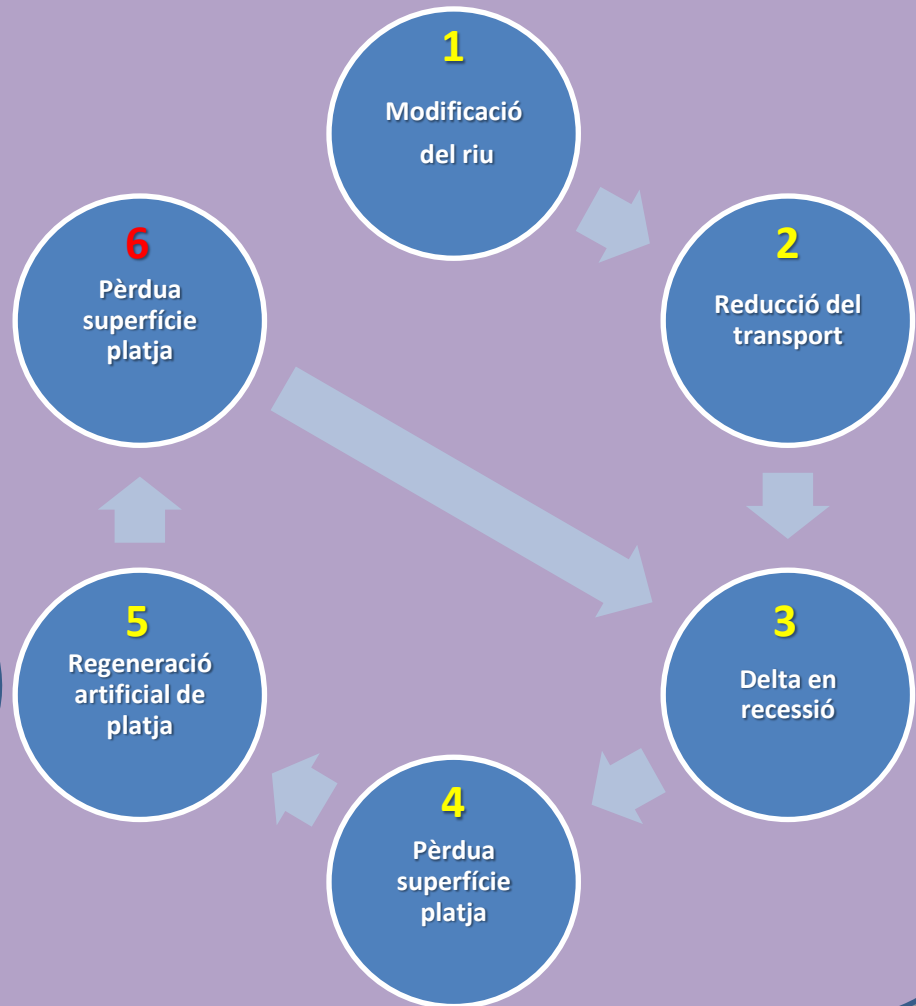
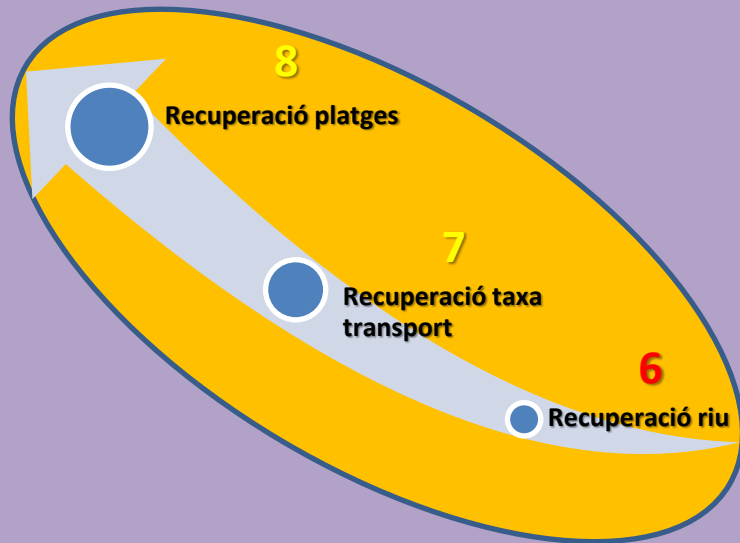

SITUACIÓ ACTUAL

FUTUR??

***MOLTES GRACIES PER LA VOSTRA
ATENCIÓ!!!***

e.sagrista@ceab.csic.es

[@EnricSagrista](https://twitter.com/EnricSagrista)

CENTRE D'ESTUDIS AVANÇATS DE BLANES

CSIC

CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS